

Καὶ ἔνθεν μὲν ἐκανόνιζον κατὰ μικρὸν τὰ τῆς θήρας, τὰ τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἐνόπλου ὀρχήσεως, ἔνθεν δὲ τὰ τῆς μουσικῆς, τῆς ποιήσεως καὶ τῆς καλλιτεχνίας, τὰ τῆς πρὸς τὸ θεῖον λατρείας καὶ τῆς νομοθεσίας, κατὰ τινὰς δὲ καὶ τὰ εἰς αὐτὴν τὴν γραφὴν ἀναγόμενα. Κόσμος ὅλος, καθὰ ὀσημέραι εἰς φῶς ἄγεται, ἐν τῇ μεσημβρινῇ ἐκείνῃ Ἑλλάδι τὸ πρῶτον ἐδημιουργήθη· οὐ μόνον οἱ ἐγχαλῖοντες αὐτὸν ἄπειροι καὶ πολυσυνδύαστοι μῦθοι πασιφανῶς τοῦτο δεικνύουσι καὶ μαρτυροῦσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἑκάστην ἀνευρισκόμενα προϊστορικά ἐν αὐτῇ μνημεῖα κυροῦσι. Καὶ ἔνθεν μὲν ὁ Κρητηγενὴς Ζεὺς, πάντοτε ἐν τῇ νήσῳ, καὶ μετὰ τὴν ἐπικράτησιν ἐτι ἐν τοῖς Ἑλλησι τῆς ὕφ' ἑτέραν θρησκευτικὴν ἀντιληψιν λατρείας τοῦ δωρικοῦ Ἀπόλλωνος, τὰ πρωτεῖα κατέχων, ἔνθεν δὲ ἡ Δημήτηρ, ἐν Κρήτῃ τὸ πρῶτον ὅτι ἀπέβη, « ἐπὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης », μυθευομένη, ἐκπροσωποῦσιν ἐν αὐτῇ τὴν ὄλην τοῦ σύμπαντος ὑπόστασιν, τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. Οἱ Τιτᾶνες δὲ καὶ οἱ Γίγαντες, ὁ Δαίδαλος καὶ ὁ περίπυστος αὐτοῦ Λαβύρινθος, οἱ ἐν ἄδου κριταὶ Μίνως καὶ Ραδάμανθυς, ἡ βασιλεία καὶ μεγάλη Κνωσὸς καὶ ἡ μετὰ τῆς Τύρινθος μόνη παρ' Ὀμήρῳ μνημονευομένη ὡς τειχιόεσσα ἀρχαίῳθεν λαμπρὰ Γόρτυς, αἱ ἑκατὸν καὶ ἐπέκεινα παλαιάτα πόλεις αὐτῆς καὶ πλείστα ὅσα οὐδὲν ἕτερον ὑπεμφαίνουσιν ἢ τὸν πρῶτον σταθμὸν ἐν Κρήτῃ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ ἄριανὸς Ζεὺς διὰ τῶν ἀγῶνων αὐτοῦ μετεκόμισεν ἐν αὐτῇ τὴν Εὐρώπην, τὴν ἡμέρωσιν καὶ τὸν ἀνθρωπισμὸν· οὗτος δ' ἐκείθεν προαγόμενος ἐπεξετάθη καὶ κατεκάλυψε τὴν ἀπέναντι τῆς μικρᾶς νησιωτικῆς ἡπείρου τὴν μεγάλην ἡπειρον, ἡ ὁποία ἐκ τῆς κρητικῆς Εὐρώπης καὶ αὐτὴ οὕτως ἐκλήθη καὶ δι' αὐτὸ φαίνεται τὸσον τὴν πατρίδα ἐκείνης οὗτος ἠγάπησεν, ὥστε δὲν ἔνοιε νὰ χειραφετήσῃ καὶ αὐτὴν μετὰ τὸσαῦτα μοναδικὰ ἐν τῷ κόσμῳ δεινὰ, διότι ὡς πεπολιτισμένη ἐπιμένει ἀκολουθοῦσα τὴν χριστιανικὴν ρήτραν: «ὦν ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει!» Τοιαύτη ἐν τῇ πολιωτάτῃ ἐκείνῃ ἀρχαιότητι ἡ Κρήτη· πατρίς θεῶν, ἡμιθέων καὶ ἡρώων, σταθμὸς πρῶτος, ἐξ οὗ ὀρμώμενος ὁ Ζεὺς μετὰ τῆς Εὐρώπης αὐτοῦ, κατήρξατο ἐν τοῖς ἀνθρώποις τῆς σταδιοδρομίας τοῦ πνεύματος, τῆς λυτρώσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ σώματος καὶ τῆς ὕλης καὶ ἀνυψώσεως εἰς τὸν ἰδεώδη κόσμον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἀπέρρευσαν καὶ κατήχθησαν.

B. ΨΙΛΑΚΗΣ

Α Λ Η Θ Ε Ι Α

Χίλιες φορὲς ἐγὼ ἔγραψα τραγούδια
Μὲ πάθος τῆς ψυχῆς, γλυκὰ γλυκὰ,
Χίλιες φορὲς ἐσκόρπισα λουλούδια
Στὰ κάλλι πῶχει ἢ γῆς τὰ μαγικά.

Ἔτι ἐκρυφτὰ μὲς' στὴν καρδιά, στὸ στήθος,
Πολύτιμο, μεγάλο, τρυφερό
Τὸ νέκρωσεν τῆς δυστυχίας τὸ πλῆθος,
Τὸ πῆρε ἢ λησμονιὰ μὲ τὸν καιρὸ.

Συχνὰ σ' ἕνα χαμόγελο ζητοῦσα
Νὰ βρῶ τὴν εὐτυχία, τὴν ζωὴ,
Μὰ πειθὸ συχνὰ ὁ δόλιος καρτεροῦσα
Ν' ἀκούσω ἐνὸς ἀγγέλου τὴν πνοή.

Καὶ νὰ μοῦ πῆ: Γιὰ σίκω ἀψ' τὴν ἀπάτη,
Τὰ ὄνειρα παράτα τὰ τρελλά,
Πάρε τ' ἀληθινὸ τὸ μονοπάτι
Π' ἐμπρὸς μας ταπεινὰ χαμογελά

Ἦ! ἄγγελε ποῦ τόσο σ' ὄνειροῦτικα,
Σὺ δός μου τῆς ἀλήθειας τὸ κλειδί,
Λυπῆσον με ποῦ τόσο ἐμαρτυροῦτικα
Ἄπο μικρὸ κι' ἀνήξερο παιδί.

Δ. Ι. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

ΑΝΑ ΤΟΝ ΕΛΙΚΩΝΑ

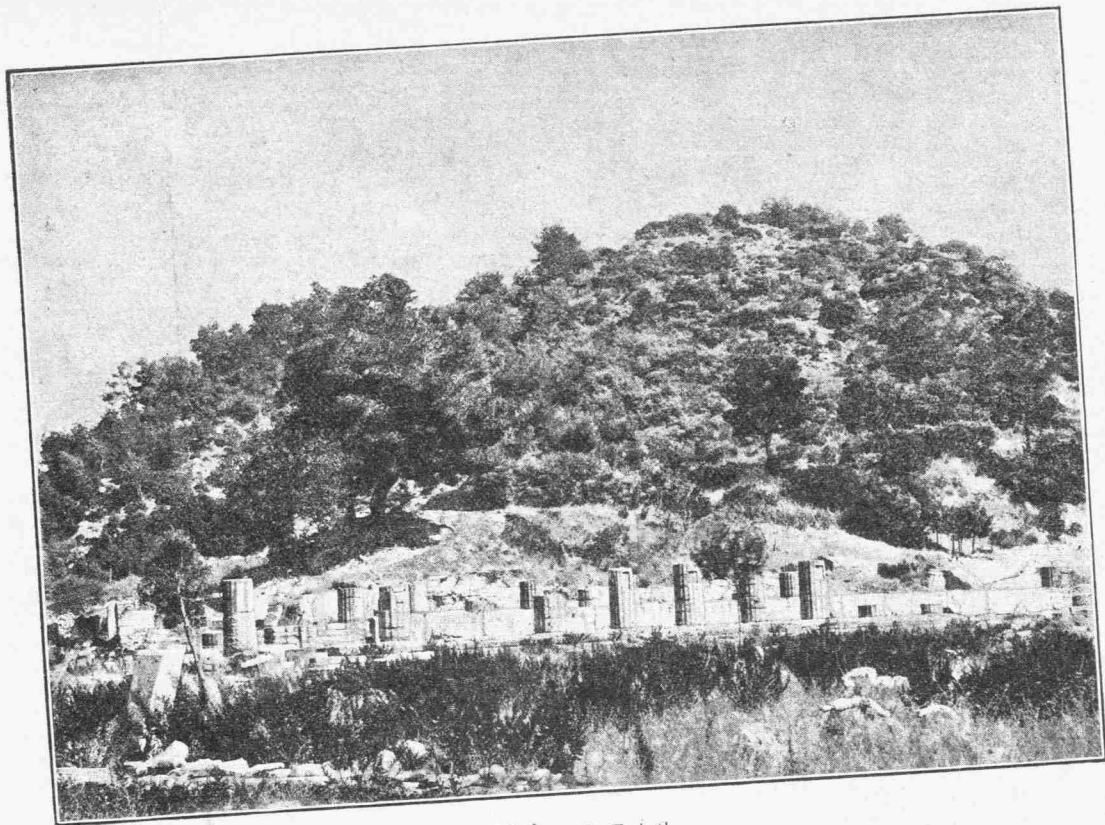
ΒΑΛΛΙΣΜΑΤΑ

Τὸ ἐπόμενον δὲν ὑπολείπεται ὡς πρὸς τοῦτο, εἶνε δὲ περίφημον ἐν Σικωττικῷ, ὄχι μόνον διὰ τὴν ὑπόθεσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν σπαραξικάρδιον μουσικὴν, ἧτις τὸ συνοδεύει, δημῶδης οὕσα:

Τὸ σπαθὶ σου γιατί' ἔτσι σὰ ματοβαμμένο;
'Εδουάρδε, 'Εδουάρδε!
Τὸ σπαθὶ σου γιατί' ἔτσι σὰ ματοβαμμένο,
καὶ πῶς τόσο πένθος 'ς τὴν ὕψι γυτὸ; — ὦ!
Τὸ γεράκι μου ἔχω μ' αὐτὸ θανατωμένο,
μητέρα, μητέρα!
Τὸ γεράκι μου ἔχω μ' αὐτὸ θανατωμένο,
κανένα δὲν ἔχω πιά ὅμοιο μ' αὐτό. — ὦ!

Πουλιὸ αἷμα δὲν ἔχει μιὰ τέτοια κοκκινάδα.
'Εδουάρδε, 'Εδουάρδε!
Πουλιὸ αἷμα δὲν ἔχει μιὰ τέτοια κοκκινάδα,
παιδάκι μου πὲς τὴν ἀλήθεια σωστή. — ὦ!
ὦ, τὴν κόκκινὴ μου ἔχω θανατώσει φοράδα,
μητέρα, μητέρα!
ὦ, τὴν κόκκινὴ μου ἔχω θανατώσει φοράδα,
περήφανη τόσο, καὶ τόσο πιστή. — ὦ!

Γρηὰ ἦτο ἡ φοράδα, ζημιὰ δὲν εἶνε τόση,
'Εδουάρδε, 'Εδουάρδε!
Γρηὰ ἦτο ἡ φοράδα, ζημιὰ δὲν ἦτο τόση,
σένα ἄλλος σοῦ θλίβει τὰ στήθια καύμος. — ὦ!

Ὁ λ υ μ π ι α

Τὸν πατέρα μου ἔχω — Ὀϊμένανε — σκοτώσει,
μητέρα, μητέρα!
Τὸν πατέρα μου ἔχω — Ὀϊμένανε — σκοτώσει,
πονεῖ ἡ τήν καρδιά μου, πονεῖ ὁ σπαραγμός. — "Ω!

Καὶ τί δίκη θὰ δώσης γι' αὐτὴ τὴν πράξι τώρα,
'Εδουάρδε, 'Εδουάρδε!
Καὶ τί δίκη θὰ δώσης γι' αὐτὴ τὴν πράξι τώρα,
μολόγα μου κι' ἄλλα, παιδί μου, πικρά. — "Ω!
Στιγμὴ δὲν θ' ἀναπαύσω τὸ πόδι μου ἔς τὴ χώρα,
μητέρα, μητέρα!
Στιγμὴ δὲν θ' ἀναπαύσω τὸ πόδι μου ἔς τὴ χώρα,
ἐκεῖθε ἀπὸ τὸ κύμα θὰ φύγω μακριά. — "Ω!

Κ' οἱ αὐλὲς καὶ τὰ σπίτια σου τί θεν' ἀπογείνουν,
'Εδουάρδε, 'Εδουάρδε!
Κ' οἱ αὐλὲς καὶ τὰ σπίτια σου τί θεν' ἀπογείνουν,
λαμπρὰ καθὼς εἶνε καὶ εὐμορφα ἐδῶ; — "Ω!
'Ὡς νὰ γύρουν νὰ πέσουν θέλω ἔρημα νὰ μείνουν,
μητέρα, μητέρα!
'Ὡς νὰ γύρουν νὰ πέσουν θέλω ἔρημα νὰ μείνουν,
ποτέ πιά δὲν θέλω ξανά νὰ τὰ ἰδῶ. — "Ω!

Καὶ ἡ καλή σου, τὸ τέκνο σου πῶς θενὰ πορεύουν,
'Εδουάρδε, 'Εδουάρδε!
Καὶ ἡ καλή σου, τὸ τέκνο σου πῶς θενὰ πορεύουν,
ἐκεῖθ' ἀπ' τὸ κύμα σὺν πᾶσι τὸ γοργό. — "Ω!
Εἶν' ὁ κόσμος μεγάλος, κι' ἄς πᾶ νὰ ζητιανεύουν,
μητέρα, μητέρα!
Εἶν' ὁ κόσμος μεγάλος, κι' ἄς πᾶ νὰ ζητιανεύουν,
ποτέ μου, ποτέ δὲν τοὺς βλέπω πιά ἐγώ. — "Ω!

Καὶ ν' ἀφήσης τί θες τῆς μακρῆς τῆς τιμημένης,
'Εδουάρδε, 'Εδουάρδε!
Καὶ ν' ἀφήσης τί θες τῆς μακρῆς τῆς τιμημένης,
εἰπέ μου το, υἱέ μου, μὲ γνώμη χρυσή. — "Ω!
Σὲ ἀφίνο κατὰρα καὶ φλόγες τῆς Γεένης,
μητέρα, μητέρα!
Σὲ ἀφίνο κατὰρα καὶ φλόγες τῆς Γεένης,
γιατὶ μέσ' ἔς τὸ κρίμα σὺ μ' ἐσπρωξες σὺ. — "Ω!

Τὰ δημῶδη τῶν βορεινῶν ἔσματα ὑπὸ τινὰ ἔποψιν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς συνέχεια τῆς παιδικῆς τοῦ Βορρᾶ δημοτικῆς ποιήσεως, οἷα εἶνε ἡ ἐν τοῖς μυθικοῖς καὶ ἡρωικοῖς ἔσμασι τῆς "Εδᾶς. Ἦδη ὡς πρὸς τὴν μορφήν προϋποθέτουσι ταύτην τὴν ποίησιν. Μ' ὅλην τὴν μεγάλην διαφορὰν τὴν ἐν πολλοῖς ὑφισταμένην καὶ κάμνουσαν νὰ φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως, ὅτι οἱ κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἐν χρήσει ῥυθμικοὶ καὶ μετρικοὶ τύποι, οὐσιωδῶς διάφοροι τῶν ἐν τοῖς ποιήμασι τῆς "Εδᾶς, βασιζόνται ἐπὶ ἀρχῶν ὅλως διόλου ἄλλων, ἀκριβεστέρα ἐξέτασις οὐδεμίαν καταλείπει ἀμφιβολίαν, ὅτι οἱ νεώτεροι τρόποι ἐμορφώθησαν κατ' εὐθείαν ἀπὸ τῶν παλαιότερων. Χαρακτηριστικὸν διὰ τὸ δημῶδες ἔσμα εἶνε ἡ δίστιχος στροφή, ἐνῶ ἡ ὁμοιοκαταληξία νὰ λαμβάνη τὴν θέσιν τῆς συνηγήσεως. Τοῦτο καὶ ἡ ἐπιφάνεια ἀποτελοῦσι τὰ οὐσιωδέστερα γνωρίσματα τῆς διαφορᾶς. Ἀμφότερα ὅμως ταῦτα ὑπάρχουσι καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ποιήσει, ἂν καὶ μόνον σποραδικῶς εἴμπορεῖ δὲ ν' ἀποδειχθῇ τόσῳ βεβαίως, ὅτι δὲν δύναται νὰ εἴπῃ τις περὶ τῶν στοιχείων τούτων τῆς δημοτικῆς ποιήσεως, ὅτι εἶνε δῆθ' ἐν τι ὅλως νέον, ἀφοῦ προήλθον ἐκ τῆς δεδομένης θεμελιώδους φύσεως τῆς ποιήσεως ταύτης, ὁ ἰδιῶζον καὶ ὑπέροχος τῆς ὁποίας λυρισμός ἐδωκεν ὅλως ἰδίαν τροπὴν εἰς τὴν ἀνάπτουζιν ταύτην.

Ἦδη ἐν τῇ ποιήσει τῶν Σαλάδων εὐρίσκουεν τὰ στοιχεῖα ταῦτα. Ὑπὸ ῥυθμικὴν ἔποψιν οἱ δύο κύριοι τύποι εἶνε ἡ στροφή ἐκ δύο ἢ τεσσάρων στίχων μὲ σταθερὰν ἄρσιν, ἀλλ' ἐναλλάσσον μέτρον, σχηματισθέντες προφανῶς κατὰ τὸ θεμελιώδες σχῆμα, ὅπως ἡ στροφή τῶν παναρχαίων τῆς χώρας ἔσμάτων.

Ἐὰν λάβωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ποιητικὸν ὕφος τῶν δημῶδων ἄσμάτων, ἀνάγκη ἐνταῦθα ν' ἀνομολογήσωμεν τὴν στενὴν συγγένειαν μὲ τὴν ποιήσιν τῆς ἀρχαιότητος. Ἡ ὅλη τέχνη τοῦ δημῶδου ποιήματος, μὲ ὅλον τὸν ῥηματικὸν αὐτοῦ τύπον, ὅστις ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ πολλῶ μείζονος βαθμοῦ λυρικῆς ἐν αὐτῷ διαθέσεως εἶνε ἀνάλογος τῆς τῶν ἀρχαίων ποιημάτων. Ὅπως ἐν τούτῳ οὕτῳ καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ποιήσει ἡ δρᾶσις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐξελλίσσεται κατὰ μεγάλα τμήματα, ἐν οἷς σαφῶς ἀναγνωρίζει τις τὴν προσπάθειαν τοῦ νὰ ἐξαρθῶσι ταῦτα τόσῳ ἰσχυρῶς καὶ ἐπαισθητῶς, ὅσον εἶνε δυνατόν. Διὰ τοῦτο ἐξαιρούνται μόνον τὰ σημαντικὰ γεγονότα, καὶ ταῦτα ἐκτίθενται εἰς μικρὰς ἐπιτυχεῖς ἐκφράσεις, αἰτινες ἐπὶ τῶν περιγραφομένων προσώπων καὶ καταστάσεων ῥίπτουσιν ἰσχυρὸν φῶς. Ἐκ τούτου προέρχεται ὁ ἀλματικός τῆς ποιήσεως αὐτῆς τρόπος.

Ἡ γλῶσσα, ἣν παρουσιάζονται ἡμῖν λαλοῦντα τὰ δημῶδη ἄσματα ἐν ὄλῳ εἶνε νεωτέρα τῶν ποιημάτων αὐτῶν, ἀφοῦ ταῦτα ἐγράφησαν ὕστερον, ἀφοῦ μακρὸν χρόνον διετηρήθησαν εἰς τὸ στόμα τοῦ λαοῦ. Οὐδὲν τῶν σφζομένων ἄσμάτων ἐγράφη πρὸ τοῦ ΙΣ' αἰῶνος καὶ εἰς ταῦτα δὲ ἐλάχιστα μόνον ἀνήκουσι. Πρῶτον κατὰ τὸν ΙΖ' αἰῶνα ἐγένετο γενικὴ συνήθεια νὰ περισυλλέγωνται τὰ τέως ἐν τῷ στόματι τοῦ λαοῦ ζῶντα ἄσματα. Φυσικὴ συνέπεια τούτου ὑπῆρξεν, ὅτι ὡς πρὸς τε τὸ περιεχόμενον καὶ τὸν τύπον καὶ τὴν γλῶσσαν ὑπέστησαν ὡσαύτως ποιήματα μεταβολάς.

Κατὰ τὸ περιεχόμενον τὰ δημῶδη τῶν Σκανδιναυῶν ἄσματα διαιροῦνται εἰς δύο κύρια εἶδη: τὰ μυθῶδη καὶ ἥρωϊκὰ καὶ τὰ ἱπποτικά, μεθ' ὧν συνάπτονται διάφοροι ἄλλαι κατηγορίαι, σχετικαὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πρὸς τὸν τῶν ἱπποτῶν βίον. Εἰς τὸ πρῶτον εἶδος καταλέγονται ἄρα πάντα τὰ ποιήματα, τὰ ὅποια μὲ τρόπον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὠρισμένον ἐνέχουσι σχέσιν τινὰ πρὸς τοὺς ἀρχαίους θεοὺς καὶ ἥρωας. Πάντα τὰ ἥρωϊκὰ ποιήματα ἐνέχουσι σύγκρασιν τινὰ τῶν κληρονομηθειῶν παλαιῶν παραστάσεων εἰς τὰς περὶ κόσμου ἰδέας τοῦ μέσου αἰῶνος. Ἰδίᾳ ἡ ἰσχυρὰ πλὴν ἀλλόκοτος φαντασία, ἣν ἀπαντῶμεν εἰς πολλὰ ποιήματα, ἔχει τὰς ρίζας αὐτῆς ἐν τῇ ἐποχῇ τῆς εἰδωλολατρίας.

Ἐκτὸς τῶν μυθικῶν καὶ ἥρωϊκῶν ὑπάρχει ἀκόμη ὀλόκληρος κατηγορία ποιημάτων, ὧν καὶ τούτων αἱ ὑποθέσεις κατὰ τὴν εἰδωλολατρικῆς ἀρχαιότητος. Ταῦτα εἶνε τὰ μαγικὰ καὶ θαυματοῦχα ποιήματα. Ἡ μετάβασις ἀπὸ τούτων εἰς τὸν χριστιανισμὸν διόλου δὲν ἦτο δύσκολος.

Ἐννοεῖται, ὅτι θὰ μᾶς ἦτο δύσκολον νὰ προμηθεύωμεν βαλλίσματα ἀπὸ πάντων τῶν ἐθναρίων τῶν Σκανδιναυικῶν χωρῶν, ὅπως τὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα. Ἄλλως τε τὰ μυθολογικὰ ἢ ἥρωϊκὰ τῶν χωρῶν τούτων ἄσματα οὐδὲν ἐνδιαφέρουν ἰσχύουν νὰ διεγείρουν εἰς τὴν ἑλληνικὴν καλαισθησίαν. Διὰ τοῦτο δὲν παραθέτομεν πρὸ τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν εἰμὴ βαλλίσματα συνήθεις ἔχοντα ὑποθέσεις, συνάμα δὲ καὶ ἱκανὰ νὰ παράσχωσιν ἡμῖν πλήρη γνῶσιν τοῦ εἶδους τούτου παρὰ τοῖς Βορείοις.

Καὶ πρῶτον ἰδοῦ ἐν Ὀλλανδικῶν βαλλίσματι, ἥρωος τοῦ ὁποίου παραδόξως εἶνε ὁ υἱὸς τοῦ τῆς Ἑλλάδος Βασιλέως. Δὲν σὰς φαίνεται παράξενον:

Εὐγῆκ' ὁ υἱὸς νὰ κυνηγήσῃ
ἔς τὸ δάσος τ' ἀπομακρυσμένο,
δὲν ἦρε λάφια νὰ χτυπήσῃ,
βρίσκει ἕνα γέροντα δεμένο.

Ἰτὰ δάση μὴ, μὴ προχωρήσῃ.
γυροῦν μίᾳ στρίγγλα, σὰν ὄργη.
Ἰτὸ δρόμο σου ἂν τὴν ἀπαντήσῃς,
θὰ σὲ κοτίσῃ τῇ ζωῇ!

Γυναῖκα ἐμὲ δὲν μὲ φοβίζει,
τὸν ἄνδρ' ἀφοῦ περιφρονῶ.
Μόλις τὸ λόγο ξεστομίζει,
ἦλθεν ἡ στρίγγλα ἀπ' τὸ βουνό.

Τὸν πῖαν' εὐθύς ἀπὸ τὸ χερί.
τὸ ἄλογο ἀπ' τὰ χαλινά,
μίλια ἐβδουήντα τόνη φέρει,
ἐπάνω ἔς τὰ ψηλὰ βουνά.

Τόσο ἡ κορφή ψηλὰ ἀναβαίνει,
τόσο ἡ χαράδρα χαμηλὴ.
Δυὸ ἐκεῖ τούτανε βρασμένοι,
ὁ τρίτος κείται ἔς τὸ σουβλί!

Ἐδῶ ἂν πρόπῃ ν' ἀποθάνω,
καθὼς μοῦ μένει νὰ τὸ ἰδῶ,
μεγάλῃ μεταμέλειᾳ κἄνω,
πῶς ἦρθ' ἀπ' τὴν Ἑλλάδα ἐδῶ.

Ἄν ἦσ' ἀπ' τὴν Ἑλλάδα, στάσου,
εἰν' ἄνδρας μ' ἀπ' τὴ γῶρα αὐτῆ.
Πῶς λέγονται τὰ γονικά σου,
νὰ ἰδῶ ἐὰν μοῦ εἶνε γνωστοί.

Κι' ἂν πῶ τὸ πῶς τοὺς ὀνομάζουν,
αὐτὸ δὲν σ' ὠφελεῖ σταλιά.
Μὴ τὸν πατέρα μου τὸν κράζου
εἰς τὴν Ἑλλάδα βασιλιά.

Τῇ Μαργαρίτᾳ τῇ μαμὰ μου
τὴν ἔχει αὐτὴ νοικοκυρά,
σ' ὀνόμασα τὰ γονικά μου,
ἄς εἶνε τώρα γαῖά χαρά.

Ὁ βασιλεὺς ἀπ' τὴν Ἑλλάδα
εὐθὺς ὡς κειπᾶνω ἔς τ' ἀψηλά,
ἂν δὲν σοῦ ἀξήσῃ ἡ ἀψηλάδα,
τότε ἡ ζωὴ τί σ' ὠφελεῖ:

Ἀψηλωμα δὲν θ' ἀποκτήσω:
Ἀκόμ' εἰμ' ἐνδεκα χρονῶ.
Λέγω ἔς τὸ ὕψος νὰ νικήσω
τὸ κάθε δένδρον ἔς τὸ βουνό.

Ἐλπίζεις νὰ γενῆς μὴ μέρᾳ
ψηλός, σὰν δένδρον φουντωτό:
Ἐγὼ κ' ἐγὼ μὴ θυγατέρα,
νέο κορμί, καμαρωτό.

Φορεῖ κορώνα ἔς τὸ κεφάλι,
μαργαριτάρια δουλευτή.
Τόσοι καὶ τόσοι ἦρθαν μεγάλοι,
κάνεις δὲν ἄρμοζε μ' αὐτῇ.

Φορεῖ ἔς τὴ λιγερῇ τῆς μέσῃ

Σκηναί τοῦ νεανικοῦ βίου

ἔν' ἄσπρο κρίνο μὲ σπαθί.
Κι' ὁ ἔξω ἀπ' ἐδῶ δὲν θὰ μπορέσῃ
ς αὐτὴν ἐμπρὸς ν' ἀντισταθῇ.

Τὴν κόρη σου, ποῦν' ἐκεῖ πίσω,
νὰ ἰδῶ ἐπεθύμησα πολύ.
Γλυκὰ γλυκὰ νὰ τὴν φιλήσω,
νὰ τῆς εἰπῶ ὦρα καλή.

Ἐν' ἀλογάκι ἐγὼ ταγίζω
ἀπ' τοὺς ἀνέμους πρὸ γοργό,
κουφὰ κουφὰ σὲ τὸ δανεῖζω,
τὴν βρίσκεις, κ' εἴμ' αἰτία γώ.

Γοργὰ πετιέται αὐτὸς ἐς τὴ σέλα,
κεντᾶ καὶ φεύγει μὲ σπουδή.
Ἄντιο, στρίγγλα, κατσιθέλα,
ἔχεις ὀλόμαυρο παιδί.

Ἐ τὰ νύχια μου ἂν σὲ εἶχ' ἀκόμα,
καθὼς σὲ εἶχα στὸ βουνό,
δὲν θὰ σοῦ ξέφευγε ἀπ' τὸ στόμα,
παιδί πῶς ἔχω μελανό.

Σηκώνει κούτσουρ' ἀπ' τὸ χῶμα,
τὰ δένδρα μὲ ὀργή βαρᾶ.
Οἱ κορυφές των σειοῦντ' ἀκόμα
κι' ὅλα τὰ φύλλα τὰ χλωρὰ.

Καὶ τώρα τὸ ἐξῆς Νορβηγικόν, ἐν ᾧ βλέπομεν
πρώτην φοράν καὶ τὴν ἐπιβδὸν τῶν βαλλισμάτων
τούτων :

Τὴν μητέρα ἢ Χριστούλα πολύ καλοπιάνει,
ἓνα βούχο τοῦ Ἀσθγιορν μονάχα νὰ κἀνῃ.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Καλὴν ἢ μαυάχα ἀπόκρισι δίνει,
νὰ κόψῃ τὸ βούχο ἔπως ἤθελ' ἐκείνη.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Ἐ τὴν τράπεζα ἀπάνω τὸ φόρεμ' ἀπλώνει,
τροχναφύλλα, κρίνους αὐτοῦ μπιμπιλώνει.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Κ' ἐκεῖ γύρω γύρω ἐς τὴν κάθε μασχάλη
καράβι καὶ κῦμ' ἀφρισμένο τοῦ βάλλει.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Ἐ κάθε μανίκι ἔχει ἡ κόρη ζομπλιάσει
τὰ πρὸ καλὰ λάφια, ποῦ τρέχουν ἐς τὰ δάση.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Κατόπι κεντάει ἐς τὰ δυὸ τὰ πλευρά του.
τὴν πρὸ ἔμορφη κόρη, ποῦ βρίσκει δωκάτου.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Καὶ βάλλει κατόπι ἐπάνω ἐς τὰ στήθη,
ὁ νιός μὲ τὴ νέα τὸ πῶς ἐφιλήθη.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Κατόπι ἐς τ' ἀδέρφι της λέγει μιὰ λέξι :
ἐς τὸν Ἀσθγιορν μὲ τούτο τὸ βούχο νὰ τρέξῃ.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Τὸ πῶς θὲς νὰ πάγω, Χριστούλα, εἶπέ μου,
αὐτὸν δὲν τὸν εἶδα ὡς τώρα ποτὲ μου !
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Ἐκεῖ ἐς τῶν ἀγώνων τὸ στάδιο πᾶνε,
ὁ Ἀσθγιορν αὐτοῦ μέσ' ἐς τὴ μέση του θᾶναι.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Τὴν ἄρπα θὰ παίξῃ νὰ παίρῃ νὰ δίδῃ,
καὶ θὰ γῆ ὁ Ἀσθγιορν χρυσὸ δαχτυλίδι.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Πᾶρε Ἀσθγιορν τὸ φόρεμ' αὐτὸ ἂν σὲ μέλη,
ἢ ἀδελφῆ μου ἢ Χριστούλα σ' ἐσένα τὸ στέλλει.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Πολλοὶ τρέξαν κοντὰ νὰ τὸ ἰδοῦνε,
τὰ σεირίτια του ὅλα ὀλόχρυσα ποῦναι.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Γεῖα ἐς τὰ χέρια καὶ γεῖα ἐς τὰ δάχτυλα ἐκείνα,
ποῦ κεντῆσαν δωπέρα τὰ βόδα τὰ κρίνα.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Μιὰ ἀπάντησι πρέπει νὰ πῆς ἐς τὴν παρθένο,
εἰς τοὺς γάμους μου νὰ βῆθῃ πολὺ τὴν προσμένω.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Θέλει νᾶλθῃ ἐς τὸ γάμο μου πὲς τῆς νὰ μένῃ,
κεῖν' ἢ ἴδια ἢ ὠραία νυφούλα θὰ γένῃ.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.

Ἄλλα δῶρα τοῦ δίδει ἐς αὐτὴ νὰ πηγαίνῃ,
καὶ καρφίτσες χρυσὲς κι' ὀλόχρυσο χτένι.
Τὸν Ἐδιγγ τραβᾶει ἡ καρδιά της.
(Ἐπεταὶ συνέχεια)

Γ. ΒΙΖΥΗΝΟΣ

ΣΚΗΝΑΙ ΤΟΥ ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ¹

ἐπὶ Ἑερ. Μόργερ, κατὰ μετάφρ. Ἐ. Δ. Ροῖδου

Ο ΓΕΡΩΝ ΑΛΛΟΤΙΝΟΣ

Ἡ πλήρης εὐλικρινείας καὶ εὐθυμίας γεροντικῆ
αὐτῆ πολυλογία ἐσυγκίνησε τὴν καρδίαν τοῦ Ὀκτα-
βίου, τοῦ ὁποῦ τοῦ τὴν ἀπάντησιν ἐφαίνετο περιμέ-
νων ὁ γείτων του μετὰ πολλῆς ἀνησυχίας, ἐκπέμ-
ψας ἐπιφώνημα χαρᾶς, ἅμα ἤκουσεν ὅτι ἔγεινε δε-
κτὴ ἢ πρότασίς του.

Ὁ Ὀκτάβιος, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχεν ὑποδειχθῆ ὁ
δρόμος, κατέβη τὴν κλίμακά του, ἀνέβη τὴν πρὸς
ἀριστερὰν καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ οἶκημα τοῦ κ. Ἄλλο-
τινοῦ, ὅστις τὸν ὑπεδέχθη μὲ πολλὴν εὐμένειαν καὶ
οἰκειότητα, πολὺ μᾶλλον ὡς ἀρχαῖον φίλον παρὰ ὡς
νέον γινώριμον.

— Περιμεινάτέ με μίαν στιγμὴν, εἶπε προσκαλῶν
αὐτὸν νὰ καθίσῃ, πηγαίνω νὰ στολισθῶ ὀλίγον καὶ
ἀμέσως ἐπιστρέφω.

— Ἐλπίζω, Κύριε, εἶπεν ὁ Ὀκτάβιος, ὅτι δὲν
λαμβάνετε τὸν κόπον τούτον ἐξ αἰτίας μου.

— Ὁχι βέβαια, ἀλλ' ἐξ αἰτίας τῆς ἑορτῆς καὶ
ἐκτὸς τούτου διότι φορῶ στολὴν μαγεῖρου, ἐπρόσθεσε
δεικνύων τὴν ἄσπρην του ποδιάν. Ἀπὸ τὸ πρῶν
καταγίνομαι νὰ ἐτοιμάσω τὸ μικρόν μου συμπόσιον,
τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι ἐξαιρετικόν. Εἶμαι λαίμαργος καὶ
υἱὸς φαγάδων, ὡς ὀνομάζουσι εἰς τὴν πατρίδα μου
Βουργόννην τοὺς ἀγαπῶνται νὰ καλοζῶσιν. Ἐτρεμα
μήπως ἀναγκασθῶ νὰ φάγω μόνος ὅσα ἐμαγεῖρευσά,
ὅταν μὲ ἤλθην ἢ καλὴ ἰδέα νὰ σὰς προσκαλέσω.
Περιμεινάτε ὀλίγον, σὰς ἐτοιμάζω μίαν ἐκπληξίν.